

РЕШЕНИЕ

№ 2432

гр. София, 07.05.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 57 състав, в публично заседание на 07.11.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Георгиева

при участието на секретаря Теменужка Стоименова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **8923** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 87 вр. чл.75 ал.1,т.2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците. Образувано е по жалба от Ал-А. С. М. А. (съобразно обстоятелствата, отразени в решението – гражданин на Република Г.), [дата на раждане] в [населено място], Емирство К., етническа принадлежност арабин, вероизповедание мюсюлманин, неженен, като предмет на съдебен контрол за законосъобразност е решение № 4107/08.07.2019г. на Председател на Държавната агенция за бежанците, с което на основание чл.75,ал.1,т.2 и т.4 поради липса на предпоставки по чл.7 и чл. 8 от Закона за бежанците е отхвърлена молбата на Ал-А. С. М. А. за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Излагат се доводи за постановяване на решението при съществено противоречие на административно производствените правила – основание за оспорване по чл. 146, т. 3 от АПК и при противоречие с материалноправни разпоредби – основание за оспорване по чл. 146, т. 4 от АПК. Претендира се отмяната на обжалваното решение.

Ответникът – Председател на Държавната агенция за бежанците, чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на жалбата.

Прокуратурата дава заключение за неоснователност на жалбата. Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото и направи проверка на основание чл. 168, ал. 1 на законосъобразността на оспорения административен акт и

на посоченото в жалбата основание по чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК, намира жалбата за ОСНОВАТЕЛНА.

От фактическа страна съдът приема за установени следните обстоятелства по делото: Жалбоподателят Ал А. С. М. А. е роден на 25.10.1989г. в К., в А. на 25.10.1989г. Кувейтското гражданство съгласно местното законодателство се предава само по бащина линия. Съответно майка му е кувейтчанка, но баща му е „бидун“ и той не е получил гражданство, т.е жалбоподателят е без гражданство. Това се установява от документ, означен като акт за раждане, издаден въз основа на централен регистър, наличен по делото в превод от арабски език./стр.37/, както и акт за смърт на бащата на жалбоподателя на л.40, в който в графата гражданство е посочено „без“. Жалбоподателят е „бидун“, независимо че е роден в К. с майка кувейтчанка. По делото е приложена справка от Дирекция „Международна дейност“ към Държавна Агенция за бежанците при Министерски съвет. Посочено е, че същата е изготвена в съответствие с „Методологията на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището за изготвяне на информация за страните на произход“ 2012 и е съставена изцяло на базата на внимателно подбрани и публично достъпни външни източници на информация, като всички използвани източници и уебсайта на който са публикувани, са посочени в края на документа.(стр.25). В същата се сочи: „Б.“ са арабско малцинство без гражданство в К., които не са били включени като граждани по време на независимостта на страната или скоро след това. /Независимост от Великобритания-бел.моя./В момента правителството категоризира „бидуните“ като „незаконно пребиваващи“ въпреки факта, че мнозина нямат истинска връзка с никоя друга страна освен К.. Поради статута им „без гражданство“ бидуните получават трудности при получаване на документи, намиране на работа и достъп до здравеопазване, образование и други социални услуги“. По делото е налична справка относно лицата без гражданство, наречени „бидуни“ в К., на фондация за достъп до права ФАР партньор на Върховния комисариат на бежанците на ООН съгласно споразумение №BGR01.2019.[ЕГН].000.

Върховния комисариат за бежанците към ООН (ВКБООН) съобщава, че бидун е арабска дума, която в буквален превод означава „без“. От 1986г. законът третира бидуните като нелегални мигранти. Причините за липса на гражданство сред бидуните варират. За по-голямата част това е така, защото по време на обявяване на независимостта правителството на К. инициира процедура по регистрация от местното население, но голяма част от хората не са били в състояние да се регистрират поради неграмотност, както и защото номадските семейства не са имали достатъчно данни, с които да докажат връзката си с държавата. Гражданството в К. се основава на бащинството, а това води до дискриминация. Член 2 от Закона за гражданството гласи „всяко лице, родено в или извън К., чийто баща е кувейтски гражданин, се счита за кувейтски гражданин.“ Един кувейтски баща може да предаде гражданство на детето си, независимо от това къде е родено, но майка, без значение от това дали е гражданка на К., не може да направи това. По отношение на възможна натурализация в справката се сочи, че законът не предоставя на бидуните ясна възможност да придобият гражданство. Съдебната власт няма правомощия да се произнася по статута на лицата без гражданство и това допълнително усложнява процеса по придобиване на такова, оставяйки бидуните без достъп до справедлив

процес.

Основни права и придобиване на документи: Да бъдеш „Б.“ в К. сериозно ограничава достъпа до основни права и услуги. Недокументираните „Б.“ никога не са били регистрирани и следователно нямат документи и са изложени на риск от това да бъдат случайно арестувани и задържани. Министерство на вътрешните работи на Обединеното кралство разграничава последните като лица изложени на риск от преследване. На мнозинството „бидуни“ им се отказва например издаване на свидетелства за раждане, за смърт или брак, документ за самоличност, шофьорска книжка или документи за пътуване. Ограничава се достъпа до държавни училища, до обществено здравно обслужване и възможността да постъпят на работа законно. В същата справка се твърди още: „тъй като правителството ги третира като нелегални имигранти, бидуните нямат право на собственост.“<http://www.ecoi.net/en/document/1430360.html>. Наред с това в доклада се сочи: „твърди се, че този пазар на фалшиви паспорти, продавани на бидуни по-рано е просъществувал с мълчаливото съгласие на правителството.

Жалбоподателят пристига в Р България през 2007 г. легално с виза, като е имал Ганайски паспорт, придобит от майка му. Живял е в Р.България от 2007г. до момента, т.е. 13 години през което време е пътувал два пъти до К. и нито веднъж до Г.. По делото е приложена диплома за завършено висше медицинско образование в Медицинския университет в [населено място] с много добър успех. Това съдът отбелязва, защото кредитира твърдението на жалбоподателя, че иска да специализира и да продължи медицинското си образование у нас. След като изтекъл срока на Г. му паспорт той му бил отнет от Дирекция „Миграция“ през октомври 2018 г. С молба вх.№105400-15/07.01.2017г. до Дирекция „Миграция“-МВР,вечезадържан в СДВНЧ жалбоподателят подал молба за международна закрила в Република България. В проведеното интервю е заявил, че на 27.10.2018г. паспортът му е иззет от Дирекция „Миграция“, където сам отишъл да го предаде. Той се опитал да го поднови, след като срокът на паспорта му изтекъл през 2017г., но безуспешно, получил отговор от Почетния консул на Г., че подновяването на паспорта му не от компетентността на консула. Майка му заминала за С. А., с цел да посети посолството на Г., за да удължи срока на паспорта. След като било проведено интервю, в което тя признала че няма никаква връзка между сина ѝ и Република Г., няма роднини, близки и т.н. тонът спрямо нея станал рязък и тя напуснала, защото се уплашила да не я задържат. Разрешението му за пребиваване в Р. България изтекло през 2018г. като завършил ,както бе посочено по – горе, висше образование „Медицина“ в България, заради което и е получил такова разрешение за пребиваване. С решение от 28.01.2018г. била отхвърлена молбата му за предоставяне на хуманитарен и бежански статут. Със съдебно решение №1541 от 08.03.2019г. по адм. Дело №1460 по описа за 2019г. по описа на АССГ, 10 ти състав преписката е върната за ново разглеждане с указания, свързани с приложението и тълкуването на закона, при което молбата му отново е отхвърлена, което е предмет и на разглеждане в настоящото производство .

От правна страна: Съдът намира, че решението на административния орган е постановено при непълно изясняване на фактите и обстоятелствата в бежанската

история на кандидата. Като е пропуснал да обсъди всички обстоятелства, свързани с причините за напускане на страната на произход и причините за нежеланието или невъзможността на кандидата да се завърне в нея, административният орган е стигнал до заключения, които не съответстват на реалната история на кандидата. Т.е. определени факти са тълкувани превратно и е направен правен извод за липса на предпоставки за предоставяне на бежански или хуманитарен статут, като самия извод е бланкетен от една страна, а от друга този извод би кореспондирал на фактическа обстановка, различна от описаната в бежанската история на кандидата. Изобщо не е обсъдено обстоятелството, че кандидата е роден без гражданство, в който смисъл е издадения от Кувейтските власти документ и в който изрично е упоменато, че С. М. А. Ал А. е без гражданство. Приложена е справка за обстановката в Г., но не е обсъдено твърдението на кандидата, че той изобщо никога не е имал Г. гражданство, не е бил в Г. и майка му е извадила за него, когато е бил непълнолетен този паспорт, за да може да ползва някакви права в К., като например да пътува, каквито той като „бедун“, въобще не би имал. По делото е приложено копие на протокол становище по престъпление №2017/2019 от 23.10.2017г. по описа на Главната следствена инспекция на К., свързано с водено наказателно производство срещу брата на жалбоподателя А. Р. А. Ал- А., в хода на което е установено, че Г. му паспорт е „фалшив“ като за съставянето му от кандидата не е търсена отговорност. Прието е, че той е наказателно неотговорен и за ползването му, доколкото не е знаел, че паспорта е „фалшив“. Следователно кандидата изобщо никога не е имал гражданство в Г. или каквато и да било връзка с тази страна и няма как да се „върне“ в нея.

Изрично е посочено в множество доклади и справки, както и в жалбата до съда, че правителството „насърчава“ „разкриването“ на чуждо гражданство, което в случая съвпада с бежанската история на жалбоподателя, че като дете неговата майка се е принудила да му „закупи“ Ганайски паспорт, доколкото правителството издало списък на държави, чиито граждани могат да пребивават в К. и че при опит да го поднови в посолството в С. А. за малко да бъде задържана. Това се случило, тъй като заявила истината, а именно че няма роднини и кръвни връзка в Г.. Поради тези и други пропуски в решението, както и неверни твърдения за наличие на факти, обусловили правния извод, решението е неправилно. Наред с това съдът констатира, че не са изпълнени дадените в Решение №1541 от 08.03.2019г. по адм. Дело №1460 по описа за 2019г. на АССГ указания, свързани с приложението и тълкуването на закона. Превратни и несъответстващи с бежанската история са аргументите в оспорваното решение, че „липсата на проблем с официалните власти на Г. е видна от факта, че при изтичането на паспорта му „АЛ -А. С. М. А. и майка му са се опитали да го подновят в посолството на С. А. и чрез почетния консул в България. Както и че цитирам: „Тъй като отсъстват доказателства за противното се предполага, че той има намерение да се възползва от закрилата на държавата, чийто гражданин е.“/Т.е.Г. – бел.моя/. На първо място опита да се поднови въпросния паспорт не се е увенчал с успех, защото както посочихме по – горе той е бил придобит от неговата майка, с цел легализиране на престоя му в К., понеже като лице без гражданство-бидун, няма никакви реални права или те са силно ограничени. Второ, няма как да се прави предположение какво иска или не иска жалбоподателя, при положение, че първо -живял е в България 13 г., време през което е завършил тук висшето си образование и предполага се има установени

социални връзки и второ той категорично не е гражданин на Г., нещо което се установява както от неговите твърдения, така и от документите за водено наказателно производство срещу брат му заради ползвания от него Ганайски паспорт.

В тази връзка съдът намира за напълно ирелевантни аргументите относно обстановката в Г. на стр.19/от делото/Нещо повече твърди се ,че „дори молителят да не може да се върне на територията на К., по преписката липсват данни той да не може спокойно да потърси закрила от Г.. Това ,че срокът на валидност на паспорта му е изтекъл не го лишава автоматично от Г. гражданство.“От една страна решаващият орган е приел, че жалбоподателя не може да се върне в К., от друга прави твърдения за наличие на несъществуващо гражданство, че дори навежда доводи, че той „спокойно“ можел да се завърне там, нещо което категорично не съответства на фактите и е напълно голословно и неподкрепено от данните по делото . На стр.17 от решението пък се сочи: „Може да се очаква, че нямайки опасения във връзка със страната, чийто гражданин е, той може да се възползва от нейната закрила. Той не се нуждае от международна закрила и следователно не е бежанец.“ Тук отново превратно е тълкувана бежанската история. Твърдението, което се прави е невярно, а оттам се правят грешни правни изводи. Би било вярно, ако беше гражданин на тази държава, но той не е и никога не е бил. Както бе посочено по-горе майка му, която е кувейтска гражданка, по законите на К. не може да предаде гражданство на децата си, те като лица без такова са подложени на дискриминационни практики, тя се сдобила с този паспорт, за да им осигури макар минимални права поне като чужди граждани в К., но отново тези паспорти е установено ,че са „фалшиви“ и те не доказват и не пораждаат никаква правна връзка, доколкото Г. нито е страна на произход, нито е имал или има гражданство там. Сочи се в решението ,че съгласно „Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец“: „Само при определени обстоятелства дискриминацията се превръща в преследване. Това става, когато дискриминационните мерки водят до значителни вредни последствия за съответното лице например , сериозни ограничения да изкарва прехраната си ... да има достъп до съществуващите образователни заведения.“

От тук е направено заключение, че близките му живеят в К.(майка му и брат му) и че има акт за раждане и следователно не може да бъде бежанец или лице със хуманитарен статут. Никъде не е обсъдено изнесеното от самия държавен орган като информация в собствената му справка,че жалбоподателя е „Б.“, че е третиран като нелегален имигрант, в държавата в която е роден, че баща му е бил безработен и са се издържали от пенсията на майка му , която е гражданин на К., че брат му твърди, че е бил задържан, бит и подложен на унизително отношение, защото майка му се оженила за лице непризнато от К. като техен гражданин, че няма права в К., че не може да получи висше образование, че няма свободен достъп до медицинска помощ, че може да бъде произволно задържан, че няма право на собственост. С други думи като лице без гражданство той не се ползва по никакъв начин от защитата на тази държава, която защитава своите граждани, но не и лица без гражданство, които третира като такива просто пребиваващи в нея, пък макар и потомци на много поколения .

В тази връзка АССГ – 10 състав със Решение№1541 по адм.дело №1460

по описа за 2019г. позовавайки се на Конвенцията за статута на бежанците, Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Хартата на основните права на Европейския съюз, Директива 2011/95 на Европейския парламент и на Съвета относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (директивата), Конвенцията за статута на лицата без гражданство, приета в Ню Й. на 28 септември 1954 г., Всеобщата декларация за правата на човека (чл. 15), Конвенцията за избягване на всички форми на расова дискриминация (чл. 2 и чл. 9), Международният пакт за граждански и политически права (чл. 24, ал. 3), Конвенцията за намаляване на случаите на лица без гражданство (чл. 9), и събраните по делото доказателства сочи следното: „Бежанците могат да притежават паспорти, но и това обстоятелство не ги защитава, защото те са de facto лица без гражданство докато продължава да съществува опасността от преследване и поради тази причина те се нуждаят от заместваща защита, която им се дава от Конвенцията за бежанците и международното бежанско право (G.-G., 2007). Всъщност лицата, които са без гражданство са лишени от права и поради причината, че нито едно правителство не ги признава за граждани на съответната държава, те следва да бъдат определени като уязвими лица. Много често лицата без гражданство нямат удостоверения за раждане, много от тях не могат да получат документи за пътуване, за да посетят семействата си в друга страна. Действително, държавите могат по силата на националното си право, да им разрешат да останат, да им разрешат да работят, да посещават училища или да взимат участие в други сфери от обществения живот.

Държавите също така могат, като своя политика, да признаят на лицата без гражданство всички права, които признават на лицата, които не са граждани на съответната държава. Но във всички случаи, ако държавата, в която пребивават тези лица не им разреши да останат, то тогава лицата без гражданство, за разлика от другите лица, които не са граждани на държавата, нямат друга държава, в която те да се завърнат. Така например лицата без гражданство, които отиват в друга държава, за да търсят работа получават разрешение да останат, докато имат и съответното разрешение за работа и след изтичането на неговия срок те са задължени да напуснат съответната държава, и няма друга държава, включително и държавата, в която те са родени, която да има задължението да ги приеме.

В тази случаи, действително липсата на гражданство е приравнена на липсата на права (K. Darling, I. J. of R. L., V. 21, Issue 4, 1 D. 2009)“. Настоящият съд намира за необходимо да преповтори аргументите на предходния състав, защото те изобщо не са споменати, дори не са изследвани от решаващия орган. В тази връзка съдът намира също, че следва да се има предвид и, че практиката на съдилищата отчита и дългия престой на чужденеца като фактор досежно правото му на личен живот. Същият пребивава в страната ни 13 години. Исква да специализира в България, специалност „Хирургия“, не би могъл да се върне в нито една от двете държави, а е лишен и от възможност да упражнява избраната от него професия и да придобие специализация. Никое от тези обстоятелства не е било въобще отчетено, нито дори коментирано. Съдът намира искането за предоставяне на международна закрила за основателно, като следва да се обсъди и разпоредбата на чл.8 ал.4 и ал.5 , т.2 ЗУБ, както и да се изпълнят дадените вече указания по прилагането и тълкуването на закона с е Решение №1541 по адм.дело №1460 по описа за 2019г. по описа на АССГ- 10 ти състав.

От страна на жалбоподателя не е направено искане за присъждане на разноси

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът **РЕШИ:**

ОТМЕНЯ Решение №4107/08.07.2019г. на Председател на Държавната агенция за бежанците, с което на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4 поради липса на предпоставки по чл.7 и чл. 8 от Закона за бежанците е отхвърлена молбата на Ал-А. С. М. А. за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА административната преписка на Държавната агенция за бежанците за произнасяне по молбата на Ал-А. С. М. А., при спазване на дадените указания по прилагането и тълкуването на закона.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВАС в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

